

18è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana (Girona 12 al 14 d'octubre del 2008) a Andorra

Introducció:

Participació d'Andorra en els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana amb vista al 18è

Àngels Mach i Buch
Presidenta de la SAC

Els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana són una iniciativa científica pluridisciplinària de professionals i investigadors d'àmbits diversos de la ciència que comparteixen una llengua i una cultura. Van iniciar-se l'any 1913 a Barcelona amb el nom de Primera Reunió de Metges de la Llengua Catalana, amb l'escut de les quatre barres i al centre el bastó i la serp d'Esculapi, símbols de la medicina, quatre anys després que fos trobada l'escultura de marbre d'aquest déu grec a Empúries, i amb l'organització de l'Associació General de Metges de Llengua Catalana. L'any 1933 se'n van modificar els estatuts per anomenar el novè Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, que englobava formalment totes les professions dedicades a la salut. A hores d'ara l'àmbit de les ciències de la vida i de la salut inclou medicina, infermeria, farmàcia, biologia, veterinària, odontologia, bioquímica, psicologia, antropologia, bioinformàtica, física, enginyeria, estadística, nutrició, ciències ambientals... De fet, la llicenciatura de ciències biològiques es va començar a impartir a la universitat durant els anys 50.

La relació d'Andorra amb els congressos potser cal iniciar-la indirectament amb l'eminent cirurgià Dr. Joaquim Trias i Pujol, que va ser vicepresident segon del 4t Congrés de Girona (1921), i vicepresident primer del 7è Congrés de Ciutat de Mallorca (1933), tot i que ell encara desconeixia que durant la Guerra Civil espanyola acabaria refugiant-se a Andorra, a casa Guillelmó, on al darrer pis instal·laria una petita clínica amb la col·laboració del seu gendre, Dr. Antoni Vilanova, i hi va residir diversos anys fins al seu retorn a Barcelona.

Evidentment els congressos en què el lligam entre els professionals i investigadors a l'entorn de la salut consistia a mostrar que en català també es podia fer ciència van estar prohibits durant les dictadures de Primo de Rivera (1923-1930) i Franco (1939-1975). Ja que el juny de 1936 el novè congrés s'havia dut a terme a Perpinyà, el desè es va reprendre també a aquesta ciutat de la Catalunya del Nord el 1976, amb la presidència del Dr. Josep Alsina i Bofill. En el comitè organitzador es va iniciar oficialment la presència d'Andorra i el vicepresident pel nostre país en va ser el reconegut cirurgià Dr. Antoni Vilanova i Ortiz. Amb les seves paraules en l'acte de clausura –“Sóc el representant del més petit dels Països Catalans, però l'únic en què el català és idioma oficial”– proclamava que la llengua és el fonament de la persistència i vincle d'unió d'aquests territoris.

Han estat vicepresidents per Andorra en els següents congressos Josep Vilanova i Trias (11è Congrés, Reus 1980), Meritxell Fiter i Vilajoana (12è Congrés, Benicàssim 1984), Josep Maria Goicoechea i Utrillo (13è Congrés, Andorra la Vella 1988), Manuel Pallarès i

Darsa (14è Congrés, Ciutat de Mallorca 1992), Josep Vilanova i Trias (15è Congrés, Lleida 1996), Àngels Mach i Buch (16è Congrés, Barcelona 2000), Vicenç Martínez i Vecina (17è Congrés, València 2004) i, finalment, Imma Mañà i Delgado en el 18è Congrés, que es realitzarà a Girona els dies 12, 13 i 14 d'octubre del 2008.

A part de les intervencions en el pla organitzatiu també s'ha anat establint participació de caràcter científic amb la presentació de comunicacions i pòsters realitzats per investigadors andorrans o per institucions que han dut a terme estudis sobre aspectes de recerca mèdica d'Andorra (dues comunicacions a Lleida, quatre a Barcelona, sis a València), contribucions que enguany s'incrementen fins a deu.

La Societat Andorrana de Ciències forma part des de fa vint anys de les entitats convocants dels congressos des del 13è congrés que es va realitzar a Andorra, conegut com de la consolidació. Per primera vegada la imatge gràfica de l'esdeveniment, obra de Sergi Mas i Alfons Valdés, va abandonar les quatre barres característiques per un sector circular en verd que significava les Valls d'Andorra com a tascó en el camp de la llengua catalana. El doble arc del sector sense principi ni fi, com a imatge de continuïtat, incloïa dotze petits triangles en negre i el darrer en blanc en la part més exterior, per simbolitzar els anteriors congressos ja realitzats i el que s'havia d'iniciar.

El ministeri de Salut, Benestar i Treball hi ha donat suport i els col·legis professionals de l'àmbit de la salut i la Universitat d'Andorra s'hi han adherit. En aquesta presentació a Andorra el Dr. Joaquim Ramis i Coris, president del 18è Congrés, ens farà cinc cèntims amb una exposició de motius i del programa que es durà a terme, que engloba temes d'interès sobre el càncer, la definició de salut, l'evolució humana relacionada amb la vida, la biotecnologia i la nutrició, amb conferenciants destacats i de prestigi en aquestes àrees.

La participació en el congrés és una activitat acreditada pel Consell Català de la Formació Mèdica Continuada i la Comisión de Formación Continuada del Sistema Nacional de Salud amb 1,9 crèdits; per tant implica també els estudiants, que se'n poden beneficiar doblement.

El Congrés de Perpinyà de la represa, l'any 1976, es va concloure amb una nova definició de salut, que significava quelcom més que l'absència de malaltia. El Dr. Jordi Gol i Gurina va definir el concepte salut com "un viure joïós, autònom i solidari" i és el fonament de la medicina preventiva moderna, l'educació sanitària, l'evolució de les malalties cròniques i l'ètica de la correcta utilització de la tecnologia. A hores d'ara cal revisar si aquesta definició és encara vàlida 32 anys després i serà un dels motius de reflexió, d'intercanvi i de visió de conjunt que ens aplegarà a Girona l'octubre del 2008 i del qual avui el membre del comitè científic, Dr. Oriol Ramis i Juan, i el Dr. Marc Antoni Broggi i Trias, expert en bioètica, ens parlaran seguidament.

Àngels Mach i Buch
Presidenta de la SAC